

Kulturen er politisk territorium

Modsat mange andre kommunale områder er udgifter til kultur primært udtryk for politiske prioriteringer – og kan ikke forklares med befolkningens sammensætning, kommunens velstand eller geografi.

tekst **MADS BRANDSEN**

Der er oftest en god forklaring bag, når en kommune bruger dobbelt så mange penge på folkeskolen sammenlignet med en anden kommune. Det skyldes ofte befolkningens sammensætning, geografien i kommunen, og hvor mange penge kommunen har på kistebunden. Men de tre faktorer, som man kan kalde kommunens grundvilkår, fylder ikke ret meget på kulturområdet. Her er det kun 40 procent af kommunernes udgifter, der kan forklares ud fra de økonomiske grundvilkår.

Resten – 60 procent – bundes med andre ord i lokale forhold og politiske prioriteringer. Det viser en analyse fra VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

– Det er tydeligt, at på kulturområdet fylder lokale vilkår, lokale præferencer og prioriteringer meget. Det er et område, hvor der samlet set er mindre statslig regulering, end der er på eksempelvis folkeskoleområdet, forklarer professor i kommunaløkonomi ved VIVE, Kurt Houlberg.

Det spiller også ind, at kulturaktiviteter ofte overskrider

kommunegrænserne.

– Kommuner, der ligger tæt på hinanden, trækker på hinandens aktiviteter. Prioriteringen af kulturområdet i en kommune kan derfor afhænge af, hvilke kulturtilbud der er i nabokommunerne, siger Kurt Houlberg.

Lokale prioriteringer

Kan man bruge tallene her til at forklare, at kulturområdet jævnligt bliver udsat for besparelser?

– Nej, men man kan sige, at det kommunale selvstyre virker, fordi man kan tilpasse udgifterne efter de lokale præferencer og behov. Der er større frihedsgrader til at lade de lokale prioriteringer slå igennem på kulturområdet end mange andre områder, siger Kurt Houlberg. Tallene kommer ikke bag på Tine Hessner (R). Hun er formand for kulturudvalget i Furesø, som Nyhedsmagasinet Danske Kommuner sidste år udpegede som den førende kulturkommune ud fra en række parametre.

Selvstyre fylder

– Jeg ser det som et udtryk for, at det kommunale selvstyre betyder meget på kulturområdet. Kulturen er i høj grad et kan- og ikke et skal-område. Som udvalgsformand oplever jeg det som et tveægget sværd, fordi det

også betyder, at kulturen ender med at holde for, når der skal skæres. Det var det, der skete, da et flertal i byrådet lukkede vores egnsteater, siger hun.

Ifølge de kommunale ECOnøgletal fra VIVE bruger kommunerne mellem 890 og 3100 kroner om året på kultur pr. indbygger. ■ mdbr@kl.dk

KULTURFORSKELLE

Andel af forskellene i kommunernes udgifter, som kan forklares ved forskelle i kommunernes velstand, geografi og befolkningssammensætning

Fordelt på udgiftsområder. I procent.

Fritid, biblioteker og kultur	40
Voksne med særlige behov	41
Børnepasning	50
Folkeskole	60
Sygedagpenge	60
Veje	60
Børn og unge med særlige behov	61
Ældre	72
Kontanthjælp og arbejdsmarkedsforanstaltninger	76
Førtidspension	85
Administration m.v.	83

Kilde: ECO Nøgletal/VIVE

“ *Der er større frihedsgrader til at lade de lokale prioriteringer slå igennem på kulturområdet end mange andre områder.* ”

Kurt Houlberg, professor i kommunaløkonomi ved VIVE

FOTOS: COLURBOX

